

NATURENS KRÆFTER - SPIRER

INTRODUKTION TIL MÆRKET:

Gennem mærket skal spejderne lære om naturens kræfter og udforske de fire elementer: ild, jord, luft og vand. De får mulighed for at opleve, hvordan vejret påvirker både deres sanser og deres reaktioner i forskellige situationer. I løbet af mærket arbejder spejderne med aktiviteter, der handler om vand, oversvømmelser, kraftig vind/blæst og jordskælv.

Materialet dækker tre spejdermøder, og I har mulighed for at afslutte med at X'e mærket.

FORMÅL MED MÆRKET:

At give spirerne et indblik i naturens forskellige kræfter gennem leg, aktiviteter og eksperimenter.

MÅLGRUPPE

Spirer.

FORUDSÆTNINGER FOR SPEJDERNE:

At de tør prøve kræfter med noget ukendt.

FORUDSÆTNINGER FOR LEDERNE:

Ingen særlige.

OPBYGNING AF MÆRKET

- Møde 1: Sansetur - vand
- Møde 2: Jordens kræfter
- Møde 3: Stormfulde højder

SÅDAN X'ER DU MÆRKET

Vi slutter mærket Naturens kræfter med fokus på ild. Spirerne skal bygge bål, bage muffins og lave et ildshow. Forældrene bliver inviteret med til at spise muffins og til ildshowet.

MØDE 1:

SANSETUR - VAND

INTRODUKTION TIL MØDET

Det første møde begynder med, at vi sætter fokus på vores sanser i naturen og mærker, hvordan naturens kræfter påvirker os. Derudover skal vi lege med og smage på vand med forskelligt indhold.

Posterne til sanseturen kan byttes rundt, så de passer til jeres rute og område.

PROGRAM FOR MØDET

- Velkomst
- Sansetur med fire små poster
- Vand
- Leg: Naturkatastrofer og bevægelser.
- Afrunding med refleksion

VELKOMST

Start mødet som I plejer – eksempelvis med spirernes sang.

Fortæl spejderne, at dagens møde handler om at være særligt opmærksomme på vores sanser, mens vi oplever naturen omkring os. Vi skal undersøge, hvordan vand føles, og hvordan vand kan smage forskelligt.

Herefter synger I sansesangen sammen.

Hvis spejderne ikke kender sansesangen, så kan I finde den på YouTube og lytte til den først. Derefter kan I tage et vers ved hver sansepost, hvor I enten taler om verset eller synger det sammen.

Hør sansesangen her: https://youtu.be/ulv0qn8ci4g?si=q4V5SY6TCHbX_lgQ

Find tekst til sangen her:

<https://www.sprogogleg.dk/pub/media/wysiwyg/Downloads/Sange/Sansesangen.pdf>

SANSETUR

INTRODUKTION TIL AKTIVITETEN

Vi skal ud på en lille gåtur, hvor vi mærker naturens kræfter i vores eget område. Der er fire små poster undervejs - så lad os komme af sted!

UDYBENDE INFORMATION

Lederne har på forhånd pakket fire sanseposer og udvalgt en lille rute, der går forbi både træer, åbne områder og tæt bebyggelse. Posterne kan tages i vilkårlig rækkefølge. Husk at medbringe en kopi af sansesangen.

TRIN FOR TRIN

FORBEREDELSE

- Fryse isterninger.
- Indkøbe materialer til de forskellige poster: vand med brus, saftvand, salt, sukker

MATERIALER

- Papir, underlag, blyanter
- Udprint af tekst til sansesangen

Post	Aktivitet
Post 1: Synssansen	Syng første vers af sansesangen. Alle står stille og kigger i to minutters stilhed. Bagefter taler vi fælles om, hvad fik vi øje på. Gå videre til næste post.
Post 2: Følesansen	Syng andet vers af sansesangen. Hvordan føles MOD-vind og MED-vind? Prøv at løbe i modvind og tilbage igen i medvind (10 meter). Hvad var bedst? Gå videre til næste post.
Post 3: Lugtesansen	Syng tredje vers af sansesangen. Igen står alle stille i to minutter - hvad kan I lugte? Luk gerne øjnene - det forstærker de andre sanser. Bagefter skal spejderne finde noget, som lugter grimt, og noget som dufter godt. Hvad betyder lugte/dufte? Gå videre til næste post.
Post 4: Høresansen	Syng fjerde vers af sansesangen. Hold to minutters stilhed, mens I lukker øjnene og lytter til lydene. Bagefter tegner I, hvad I har hørt. Tal kort om, hvad I har tegnet/hørt. Gå tilbage til spejderhuset.

VAND

INTRODUKTION TIL AKTIVITETEN

Start med at tale med spejderne om, hvor vi har vand omkring os – fx i havet, som regn, i vandhanen, søer, åer og smeltet sne. Men hvordan kan vi egentlig finde ud af, hvor meget det har regnet? Fortæl pigerne, at en regnmåler kan give os en idé om, hvor meget det har regnet netop dér, hvor vi stiller den – fx i haven, kolonihaven eller blomsterkassen på altanen. Det er vigtigt, hvor måleren placeres, for hvis den står under et træ eller for tæt på en væg, får vi ikke en korrekt måling. Vis herefter materialerne til regnmåleren, og forklar, hvordan man kan bruge regnmåleren til at måle nedbør.

MATERIALER

- En kop til hver spejder, danskvand med brus, saftevand, salt
- 1½ liters sodavandsflaske, hobbykniv, snor, sprittusch, målebånd (ét sæt pr. tre spejdere)

UDDYBENDE INFORMATION

Denne aktivitet består af to små poster; en post hvor spejderne skal bygge en regnmåler og en hvor de skal smage på forskelligt vand.

TRIN FOR TRIN

FORBEREDELSE

- Print Bilag møde 1 Regnmåler
- Find materialer frem
- Lav "englevand" ved at blande en kande vand + én tsk salt + to spsk sukker.

AKTIVITET:

- Del spirerne op i to-tre hold med en leder på hver. Gennemfør aktiviteterne på de to poster.

Post	Aktivitet
Smage-post:	<p>Her skal vi smage på forskellige typer vand og se og mærke forskellen på vandet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vand fra vandhanen (1 kande) • Danskvand med brus • Saftevand • "Englevand" (Vand m. salt og sukker)
Regnmåler-post:	<p>Hvert hold bygger en regnmåler sammen med deres leder og sætter den op udenfor. I bilaget "Møde 1 – Regnmåler" finder I en trin-for-trin vejledning til, hvordan regnmåleren bygges.</p> <p>En regnmåler viser, hvor meget nedbør der er faldet – enten på en enkel regnvejrsdag eller i løbet af en hel uge mellem to spejdermøder.</p> <p>På næste møde kan I tjekke måleren og se, hvor meget det har regnet.</p>

LEG: NATURKATASTROFER OG BEVÆGELSER

NATURKATASTROFER OG BEVÆGELSER.

INTRODUKTION TIL AKTIVITETEN

Spejderne skal lege en leg, hvor de bruger deres krop til at simulere forskellige naturkatastrofer.

MATERIALER

- Ingen

TRIN FOR TRIN

FORBEREDELSE

- Find et område, hvor pigerne kan fordele sig med lidt afstand til hinanden, men stadigvæk kan høre kommandøren.

AKTIVITET

- Start med at udpege en kommandør. Det kan i første omgang med fordel være en leder, men senere kan en af pigerne sagtens overtage rollen.
- Pigerne fordeler sig med god afstand på det område, der er sat af til legen.
- Kommandøren råber nu navnet på én af følgende naturkatastrofer, og pigerne reagerer ved at udføre den tilhørende bevægelse:
 - **Oversvømmelse:**
Alle piger skal hurtigt finde et sted, hvor de ikke rører jorden (kan udelades, hvis området ikke tillader dette)
 - **Orkan:**
Pigerne skal finde en eller flere, tage hinanden i armkrog og dreje rundt om sig selv som en storm i bevægelse.
 - **Vulkanudbrud:**
Alle tager hinanden i hænder og tripper på stedet – som lava, der bobler og sprøjter.
 - **Jordskælv:**
Pigerne går sammen i grupper på to eller tre. En eller to danner "et bord" med deres kroppe, og den sidste kryber i ly under bordet.
 - **Beskyttelse:**
Pigerne finder én eller flere at give et kram.
- Hver gang kommandøren har sagt navnet på en naturkatastrofe, skal pigerne have tid til at fordele sig igen inden den næste naturkatastrofe råbes.
- Gentag indtil I ikke gider mere. Roter eventuelt rollen som kommandør.

AFRUNDING

REFLEKSIONSSPØRGSMÅL:

- Hvilke sanser har vi brugt i aften?
- Opdagede vi, hvad naturens kræfter er?
- Hvad mærkede I på sanseturen?
- Hvad fandt vi ud af om vand?

SAML OP PÅ, HVAD SPIRERNE HAR LÆRT I DAG:

- I aften har vi lært lidt om, hvordan naturen kan føles, og hvordan den kan påvirke os. Vi har oplevet, hvordan vind, vand og jord kan bevæge sig. Vi har også lært nye ord og prøvet dem af i leg og bevægelse.
- Hvad var svært i dag?
- Hvad var sjovt i dag?

MØDE 2:

JORDENS KRÆFTER

INTRODUKTION TIL MØDET

I dag skal vi udforske jordens vilde kræfter. Formålet er, at vi sammen skal opleve, hvordan jorden kan bevæge sig og forandre sig og blive klogere på, hvorfor det sker. Vi skal sætte det hele i en dansk sammenhæng. For selvom vi ofte hører om naturkatastrofer i nyhederne, så er det godt at vide, at vi i Danmark ikke er særligt udsatte for jordskælv og vulkaner.

Er I en stor gruppe med mange spejdere og ledere, kan det være en god idé at dele jer op og lave de tre aktiviteter som små stationer. På den måde får alle mulighed for at være aktivt deltagende og prøve det hele.

PROGRAM FOR MØDET

- Velkomst
- Jordens kræfter - jordskælv
- Jordens og vandets kræfter - oversvømmelse
- Jordens og ildens kræfter - vulkanudbrud
- Afrunding med refleksion

VELKOMST

Start mødet som I plejer – f.eks. med spirernes sang.

Fortæl spejderne, at dagens møde handler om jordens vilde kræfter. Vi skal lave et jordskælv, redde en by fra oversvømmelse og eksperimentere med vulkanudbrud. Undervejs lærer I lidt om, hvordan de tre naturfænomener opstår – altså hvordan jordskælv, oversvømmelser og vulkaner egentlig fungerer. De er ret seje, og heldigvis ikke noget, vi behøver være bange for her i Danmark. Er I klar til at lege med jordens kræfter?

JORDENS KRÆFTER - JORDSKÆLV

INTRODUKTION TIL AKTIVITET:

Vidste I, at der faktisk er rystelser i jordens yderste lag – det, man kalder jordskorpen – hver eneste dag? Mange af dem er så små, at vi slet ikke kan mærke dem. Faktisk sker der op mod 1 million jordskælv om året. De fleste foregår bare langt ude i havet eller i områder, hvor der ikke bor mennesker.

Jordens skorpe består af store stykker, som vi kalder tektoniske plader, og der er 12 af dem. Jordskælv opstår, når disse plader bevæger sig væk fra hinanden, ind mod hinanden, eller gnider sig op ad hinanden.

I Bilag Møde 2: Tektoniske plader kan I se, hvordan pladerne ligger placeret, og hvor Danmark er. Vi ligger faktisk midt inde på en af pladerne, så jordskælv mærkes næsten aldrig her hos os. Derfor er der ingen grund til at være bange for jordskælv i Danmark.

Nu skal vi lave vores eget mini-jordskælv og se, hvad der sker med bygninger, når jorden begynder at ryste.

UDDYBENDE INFORMATION:

Fortæl gerne spejderne lidt om, hvordan jordskælv opstår og berolig dem med, at det ikke er noget, vi skal bekymre os om i Danmark. Fordi vi bor langt fra kanten af en tektonisk plade, er risikoen for jordskælv hos os meget lille.

TRIN FOR TRIN

FORBEREDELSE

- Hav sand og små legoklodser til rådighed.

AKTIVITET

- Spirene bygger små huse, mennesker og/eller træer af legoklodser.
- Find en skål og fyld et godt lag sand i den.
- Placer huse, mennesker og træer på sandet i skålen.
- Ryst skålen frem og tilbage, så I kan se, hvad der sker med den lille by, når der kommer et jordskælv.
- Tip: For at simulere et jordskælv kan I bruge to plader – fx af MDF eller kraftig pap. Læg dem tæt op ad hinanden og bevæg dem derefter enten fra hinanden, mod hinanden eller langs hinanden

MATERIALER

- En stor skål
- Legoklodser – helst de små
- Sand
- Print af *Bilag møde to Tektoniske plader*

JORDENS OG VANDETS KRÆFTER - OVERSVØMMELSE

INTRODUKTION TIL AKTIVITETEN

Oversvømmelser sker, når der kommer mere vand, end jorden kan nå at suge op. Det kan ske, når det regner meget kraftigt på kort tid. Eller når det stormer, og havet presser store mængder vand ind over land, så vandstanden i havne og floder stiger. Derfor bygger man nogle steder dæmninger for at holde vandet væk og beskytte huse og byer. Måske har I hørt om, at man i Danmark nogle gange bruger sandsække som dæmninger, når der er risiko for oversvømmelser ved havnefronten. Derfor skal I nu prøve at bygge en dæmning og rede en by fra oversvømmelse.

MATERIALER

- Lego
- Skovl
- masser af vand fx i spande
- Sand
- Lynlåsposer
- naturmaterialer til at bygge med (det skal spirerne gerne finde selv).

DYBENDE INFORMATION

Dan en legende fortælling om aktiviteten. Spirerne er redningsholdet, og deres opgave er at beskytte byen mod vandet. I kan give jeres by et navn, så det føles mere virkeligt.

TRIN FOR TRIN

FORBEREDELSE

- Find materialer
- Udvælg et sted, hvor spirerne kan bygge deres dæmning - gerne med en fordybning i jorden, hvor du kan lave en lille sø eller flod. For at gøre aktiviteten lettere at leve sig ind i, skal du bygge en by rundt om søen. I kan genbruge de ting spejderne byggede, da I lavede jordskælv - fx husene af lego.

AKTIVITET

- Vis og fortæl spirerne om den by, hvor de skal bygge en dæmning. Først viser I og fortæller spirerne om byen, hvor de skal bygge en dæmning, så den ikke bliver oversvømmet af de store vandmasser, der er på vej.
- Gør spirerne opmærksomme på, at en dæmning skal være vandtæt for at kunne holde vand ude.
- Nu skal spirerne ud at finde en masse naturmaterialer, de kan bruge til at bygge deres dæmning med. Hav selv lidt i baghånden, hvis det er svært at finde nogle.
- Alt materiale samles, og spirerne går i gang med at bygge en dæmning. Hvis de er mange, kan de bygge flere ned til søen.
- Når spirerne mener, at de er færdige med at bygge dæmninger, kan I sammen teste, om de kan holde vand ude. Hæld mere vand i søen og se, hvad der sker.
- Overlever jeres by eller bliver den oversvømmet?
- Prøv efterfølgende at lave nogle sandsække af lynlåsposer og byg en dæmning af dem. Se om de holder vandet bedre væk fra jeres lille by, som man gør ved havne byer i voldsomt stormvejr.

JORDENS OG ILDENS KRÆFTER - VULKANUDBRUD

INTRODUKTION TIL AKTIVITETEN

Vulkanudbrud er farlige, men de er også rigtig vigtige for livet på jorden. Faktisk er meget af den hårde jord, vi går på, skabt af lava, der er størknet efter at være kommet op fra jordens indre. Hele øgrupper som Hawaii, Island og Japan er blevet til på grund af vulkaner. Vulkaner spiller også en vigtig rolle i naturens kredsløb. Gasserne fra gamle vulkanudbrud var med til at danne vores atmosfære, og asken, der kommer ud ved udbrud, gør jorden meget frugtbar, så mennesker kan dyrke landbrug.

Vulkaner opstår der, hvor de tektoniske plader støder sammen (se Bilag møde 1 Tektoniske plader). Danmark har ingen vulkaner, fordi vi ligger midt på en tektonisk plade. Vores nærmeste aktive vulkan ligger på Island. Nu skal vi selv prøve at lave et mini-vulkanudbrud ved hjælp af et eksperiment.

UDDYBENDE INFORMATION:

Fortæl gerne spejderne lidt om vulkaner (læs eventuelt introduktionen højt). Forsøget er ikke farligt og ret nemt at gå til. Der er ikke angivet præcise mængder eddike og natron, så I kan eksperimentere jer frem. Jo mere natron, jo større udbrud af "lava". Lav eksperimentet udendørs, da det sviner. Har du aldrig prøvet at lave eksperimentet før, så test det eventuelt på forhånd.

TRIN FOR TRIN

FORBEREDELSE:

- Husk at alle skal have beskyttelsesbriller på. Det er ikke farligt at få eddike i øjnene, men det svier, så man skal sørge for at skylle øjnene, hvis uheldet er ude. Fordel gerne mængden af eddike og natron i glas på forhånd.

AKTIVITET

- Fordel spirerne i mindre grupper på 2-4 personer.
- Giv hver gruppe de materialer der skal bruges til ét forsøg

TIL ET FORSØG SKAL BRUGES:

- Et glas med lagereddike
- Et glas med en god mængde natron
- Lidt opvaskemiddel
- Eventuelt frugtfarve til at lave den rigtige farve lava

MATERIALER

- Lagereddike, natron, opvaskemiddel, frugtfarve (rød, gul), 2 glas eller 1 glas og en ½ L plastflaske, ske, sikkerhedsbriller, evt. bakke til at lave forsøget på.

FREMGANGSMÅDE TIL ÉT FORSØG:

- Alle spirere har beskyttelsesbriller på.
- Tag glasset med eddike og tilsæt frugtfarve, så lavaen får den rigtige farve - rør med en ske.
- Tilsæt lidt opvaskemiddel og rør igen
- Vælg om vulkanen skal være glasset med natron, eller om I har ½ liter plastflasker, I kan hælde natron i og bruge som vulkan.
- Sæt jeres vulkan – glas eller flaske med natron – på en stabil overflade, der må blive beskidt.
- Hæld eddikeblandingen ned i natronen og se vulkanudbruddet ske.
- Forsøget kan ses udført her: <https://www.youtube.com/watch?v=Bnt2cpGYHp8>

Har I mere tid tilbage inden afrunding, kan I lege legen fra møde 1 "Naturkatastrofer med bevægelser".

AFRUNDING

REFLEKSIONSSPØRGSMÅL:

- Har I lært noget om jordskælv, oversvømmelser og vulkanudbrud, som I ikke vidste i forvejen?
- Har det været sjovt at prøve jordens kræfter af på forskellige måder?

SAML OP PÅ, HVAD SPEJDERNE HAR LÆRT I DAG.

- Tænk hvor vilde jordens kræfter er! Når jordens plader bevæger sig, får vi jordskælv eller vulkanudbrud. Det er pladernes bevægelser, der bestemmer, hvor på kloden disse naturfænomener opstår. I Danmark er vi heldige, for vi bor midt på en plade, og derfor mærker vi sjældent noget til hverken jordskælv eller vulkaner. Oversvømmelser er en anden slags naturfænomen. De opstår, når jorden ikke kan nå at optage alt vandet – især hvis det regner meget og blæser kraftigt. Men her kan vi mennesker gøre noget. Vi kan bygge dæmninger og bruge sandsække til at beskytte vores byer mod vandet.

MØDE 3: STORMFULDE HØJDER

INTRODUKTION TIL MØDET

Dagens møde skal give pigerne en oplevelse af, hvad luft kan. Vi skal undersøge, hvordan luft reagerer med ild, og hvorfor varme kan få ting til at svæve. I løbet af mødet skal pigerne observere, hvordan luft kan få flammer til at bevæge sig og slukke, bygge et luftfartøj af en CD og få en tepose til at flyve. Til sidst skal I genbesøge en leg fra første møde og se, om jeres regnmåler er blevet fyldt.

De første tre aktiviteter er små eksperimenter, og fungerer bedst, hvis pigerne højest er tre sammen om hvert forsøg. Hvis I ikke har ledere nok til det, kan de også laves i større hold.

PROGRAM FOR MØDET

- Velkomst
- Lav en luftkanon
- Lav en mini-luftballon
- Lav et luftfartøj
- Leg: Naturkatastrofer
- Afrunding med refleksion

VELKOMST

Start mødet som I plejer – eksempelvis med spirernes sang.

Fortæl spejderne, at dagens møde handler om luftens vilde kræfter.

Hvad kan pigerne huske fra de andre møder? Hvilke andre kræfter har naturen? Hvad kan luften?

Lav en luftkanon

INTRODUKTION TIL AKTIVITETEN

I skal skyde med luft og slukke fyrfadslys med de luftbølger, der dannes fra en luftkanon.

UDYBENDE INFORMATION

Når du slår på den bløde plastik, som luftkanonen er lavet af, bliver der skubbet luft ud gennem hullet i spanden. Fordi luften skal passere et lille hul, bliver den presset sammen og sendes ud med høj fart – og derfor kan luften flyve langt. Hvis du har lidt røg fra en røgmaskine og putter det ned i spanden, kan du se runde røgringe skyde ud. Ringene opstår, fordi luften ved kanten, bliver bremset, mens luften i midten suser videre.

I kan se en video af forsøget her: <https://www.youtube.com/watch?v=OPEo0Hmic1s>

TRIN FOR TRIN

FORBEREDELSE

- Find materialerne frem og udvælg et åbent sted til at lave aktiviteten.

AKTIVITET

- Lav et hul i midten af bunden på en spand. Det kan være lidt svært, alt efter hvilken slags spand du bruger. Hullet må ikke være for stort. Du kan starte med at lave det, så det går cirka halvvejs ud mod kanten fra midten, men ikke hele vejen ud.
- Læg et stykke plastik over den åbne del af spanden. Stræk det, så det sidder helt stramt og dækker hele åbningen.
- Brug gaffatape hele vejen rundt, så plastikken sidder godt fast, og der ikke kan slippe luft ud i siderne.
- Slå på plastikken med flad hånd – så kommer der luft ud af hullet i spanden.
- Tænd nogle fyrfadslys eller lav et tårn af plastikkopper
- Prøv at slukke lyset eller vælt kopperne. Gør det fra forskellig afstand til målet og med forskellig kraft på slaget.

MATERIALER

- Plastikspand
- Saks/hobbykniv
- Blød plastik, fx en plastikpose, der kan er stor nok til at dække bunden af spanden
- Stærk tape – fx gaffa
- Fyrfadslys (gerne mange)
- Plastikkopper. Behøver ikke være engangskopper, men de skal bare være lette.
- Eventuelt tøris, røgmaskine eller varmt vand og kande til at lave røg/damp

10 - 15
min.

LAV EN MINI LUFTBALLON

INTRODUKTION TIL AKTIVITETEN

Her skal I sammen med pigerne lave små 'luftballoner' af teposer. Da aktiviteten er forholdsvis simpel, kan I sagtens lave flere ad gangen - eventuelt to-tre piger pr. tepose.

UDYBENDE INFORMATION

Ikke alle mærker af te har en form, der kan bruges til aktiviteten, så det er en god ide at tjekke dem inden mødet. Da teposerne stadigvæk har ild i sig, når de flyver højt op, anbefaler vi, at aktiviteten laves udendørs. Det er også en god ide at holde dunjakker og lignende væk fra ilden. I kan finde en video af aktiviteten her:

<https://www.youtube.com/watch?v=3sZZzJSgkB4>

TRIN FOR TRIN

FORBEREDELSE

- Find materialerne frem og udvælg et åbent sted at lave aktiviteten.

AKTIVITET

- Tag teposen og fjern klipsen eller klip toppen af teposen.
- Hæld indholdet i teposen ud i skraldespanden og smid snoren væk. I har nu en teposecylinder.
- Stil din teposecylinder oprejst på din tallerken.
- Tænd en tændstik og sæt ild til toppen.
- I vil nu se, at teposen brænder, og efter noget tid vil en del af teposen stige til vejrs.

MATERIALER

- Teposer
- Tændstikker
- Tallerken

LAV ET LUFTFARTØJ

INTRODUKTION TIL AKTIVITETEN

Her skal I sammen med pigerne lave små luftfartøjer af en CD, som ved hjælp af luften fra en ballon kan svæve over en glat bordplade.

UDYBENDE INFORMATION

Når luften fiser ud af ballonen, blæser den lige ned under CD'en. Luften trykker CD'en lidt op, så den ikke rører bordet. Det gør, at cd'en kan svæve og glide hen over bordet! I kan finde en video af aktiviteten her:

<https://www.youtube.com/watch?v=U5CuUn07FGU&t=1s>

TRIN FOR TRIN

FORBEREDELSE

- Find materialerne og et bord pr. hold. Aktiviteten laves bedst på en flad overflade som en bordplade eller lignende. Sørg for at bordet er nogenlunde tomt under forsøget.

AKTIVITET

- Lim plastiklåget fast på cd'en, så hele hullet i midten af cd'en er dækket af låget. Låget skal være åbent, så der er hul hele vejen igennem.
- Vent et par minutter, så limen sidder godt fast.
- Pust ballonen stor og hold fast i åbningen, så luften ikke slipper ud. Den må gerne være pustet godt op.
- Træk ballonens åbning forsigtigt ned over proppen, så den sidder fast.
- Sæt den på et glat bord og slip ballonen.
- I kan nu skubbe blidt til ballonen, så fartøjet suser afsted hen over bordet.

Tid til overs

Hvis I har tid til overs, kan I lege legen fra møde 1 med naturkatastrofer. Start ud med at spørge pigerne ind til, om de kan huske de forskellige naturkatastrofer, og hvilke bevægelser der hørte til. Pigerne kan måske også finde på nogle nye.

MATERIALER

- CD'er eller DVD (en pr. fartøj)
- Låget fra en opvaskemiddel (et pr. fartøj)
- En god lim, superlim/sekundlim eller en limpistol. Da både CD og låg er glatte, kan det ske at det falder fra hinanden med en limpistol. Men prøv jer frem.
- Ballon (en pr. fartøj)

10 - 15
min.

AFRUNDING

- Hvis I stadigvæk har regnvandsbeholderen fra det første møde, kan I kigge på, hvor fyldt den er blevet. Synes I det har regnet meget eller lidt i perioden, den har været ude?

REFLEKSIONSSPØRGSMÅL:

- Hvordan havde I det med at "lege" med ilden?
- Tror I, man kan slukke en flamme ved at råbe ad den? (Prøv det eventuelt)

SAML OP PÅ HVAD SPEJDERNE HAR LÆRT I DAG.

- Er I blevet klogere på samarbejdet mellem ild og luft?
- Hvad var sjovt i dag?
- Var der noget der var svært?

X'ET

ILDENS DAG

FORBEREDELSE

- Lederne har i god tid udformet og sendt en invitation til mødet, hvor forældrene er inviteret med til den sidste del af aftenen. Her skal spirerne vise et ildshow og byde på hjemmebagte appelsinmuffins.
- Introduktion til mødet:
- X'et slutter i ildens tegn, og handler om, hvordan ilden spiller sammen med naturens kræfter. Hvordan påvirker de forskellige vejræssige forhold, at vi skal tænde bål?
- Vi skal undersøge, eksperimentere og få respekt for ilden - også når det regner eller blæser meget. Aktiviteterne tager ca. 2 timer (minus forældrehygge), men kan nemt udvides til lidt længere, hvis I ønsker mere tid.

PROGRAM FOR MØDET:

- Velkomst
- Brænd en snor over
- Bag appelsinmuffins
- Ildshow
- Afrunding med refleksion

VELKOMST

Start mødet som I plejer - eventuelt med spirernes sang.

Snak om ild, og hvordan vi passer på, når vi laver bål i vind, blæst og regn. Fortæl historien om en "røgvender" - mon det er noget der findes, eller er det bare en historie?

BRÆND EN SNOR OVER

INTRODUKTION TIL AKTIVITETEN

Der skal bygges et lille bål op, så flammerne kan nå op til snoren og brænde den over.

UDYBENDE INFORMATION

Lederne har på forhånd sat to pinde i jorden med snor mellem pindene på ca. 40 cm. Nu gælder det for pigerne, at de sammen får bygget et bål op, så flammerne til sidst brænder snoren over. Spejderne er i grupper af ca. 3-5 piger på hvert hold.

TRIN FOR TRIN

FORBEREDELSE

- Lederne har i forvejen sat pinde i jorden med snor mellem pindene. Hav ekstra snor, så alle hold kan prøve.

AKTIVITET

- Spejderne finder små pinde, kvas, brænde
- De bygger bålet op, og tænder det med en tændstik.

Tid til overs

Hvis I har tid til overs, kan I lege legen fra møde 1 med naturkatastrofer. Start ud med at spørge pigerne ind til, om de kan huske de forskellige naturkatastrofer, og hvilke bevægelser der hørte til. Pigerne kan måske også finde på nogle nye.

MATERIALER

- Brændekløver,
træ, tændstikker,
avis

BAG APPELSINMUFFINS

INTRODUKTION TIL AKTIVITETEN

Spejderne skal lave appelsinmuffins på bål, som forældrene er med til at spise i slutningen af mødet.

UDYBENDE INFORMATION

Del spejdere i mindre hold, der samarbejder om at lave dej og udhule appelsiner. Ønsker I at spare tid, kan lederne have lavet dejen på forhånd. Husk, at der skal være nok kager til, at alle spejdere plus deres forældre kan få en hver.

TRIN FOR TRIN

FORBEREDELSE

- Print opskriften i Bilag X'et Opskrift på appelsinmuffins
- Køb ingredienser
- Find materialer frem
- Lav et glødebål

AKTIVITET

- Spejderne laver dejen som beskrevet i opskriften.
- Spejderne udhuler mindst to appelsiner hver, så der også er til forældrene.
- Spejderne putter en klat dej i appelsinen. Fyld kun appelsinen halvt op, ellers hæver dejen over og brænder på.
- Spejderne sætter deres appelsiner på bålristen eller pakker dem ind i stanniol og lægger dem i glødebålet.
- Kagerne er færdige efter 30-45 min. Tjek løbende kagerne ved at stikke en strikkepind i dejen. Når der ikke hænger dej ved strikkepinden, er den færdigbagt.
- Der laves kaffe, te og saftvand til forældrenes besøg.
- Leg mens kagerne bages: Bevægelseslegen "naturkatastrofer og bevægelser" fra møde

MATERIALER

- Ingredienser til dejen - se opskrift.
- Kaffe, te, saftvand, kopper, sukker, mælk,
- Stanniol, tandstikker, rist til bålet, skeer til at udhule appelsiner, knive til at skære appelsiner over.

ILDSHOW MED FORÆLDRE

INTRODUKTION TIL AKTIVITETEN

Byd velkommen til forældrene, når de ankommer. Sørg for, at der er en leder, der er ansvarlig for at tage godt imod forældrene, når de ankommer. Fortæl, hvad I har lavet i dag og byd på den hjemmebagte kage og kaffe. Fortæl, at pigerne opbygger mod og fællesskab, når I arbejder i grupper med ting, de ikke har prøvet før.

MATERIALER

- Mel, Salt (fin og grov), sukker, kakao, bagepulver, kaffefløde, visne blade/gran, våde aviser, beholdere fx mugge, hvor de tørre ingredienser er fordelt, så alle spejderne kan prøve at kaste ting på bålet.

UDYBENDE INFORMATION

Saml forældre og spejdere omkring bålet og fortæl, at nu vil spejderne lave et ildshow, hvor de undersøger, hvad der sker, når man kaster forskellige ting på bålet. Lederne har fundet diverse materialer, der skal kastes ind på bålet. Pigerne kan på skift kaste med mel, salt, sukker, visne blade/gran, græs og vådt avispapir. Når kaffefløden skal kastes på bålet, er det en leder, der gør det. Spejderne og deres forældre træder tilbage og står med god afstand omkring bålet.

Hav altid vand klart ved bålaktiviteter. Hold god afstand til bålet under aktiviteten.

TRIN FOR TRIN

FORBEREDELSE

- Bålet samles, og der puttes ekstra brænde på, så der kommer flammer.

AKTIVITET

- Lad pigerne på skift prøve at kaste følgende ind i bålet;
 - Mel, salt, sukker, kakao, bagepulver, visne blade/gran, våd avis
- Slut med kaffefløde (OBS: Hold god afstand!)
- Slut med at hælde vand på. Hvis I har to bål, kan I hælde al vandet på første bål på én gang. Brug hånden og sprøjt vand på det andet bål lidt ad gangen.
- Så spises der appelsinmuffins og drikkes kaffe, te og saftvand.
- Spejderne får overrakt mærket, mens en leder fortæller, hvad de har lært, mens de lavede det.

AFRUNDING

REFLEKSIONSSPØRGSMÅL:

- Er det lige nemt at lave bål i forskellige vejrtyper? Hvad med regn, blæst eller sol?
- Hvad er ild?
- Hvordan skal vi være omkring et bål?
Hvad er den bedste måde at slukke bålet på?
- Hvad var svært i dag?
- Hvad var sjovt i dag?
- Oplevede vi ilden som farlig - og hvor vi skal være ekstra opmærksomme?